

พฤติกรรมการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งตามแผนการสอนจริยศึกษา

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

นางสาวพะเยาว์ ปลายวัฒน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

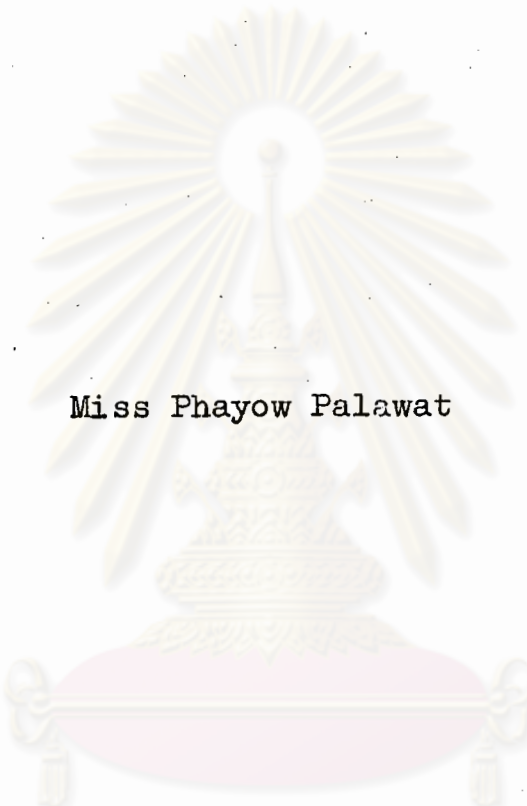
พ.ศ. 2526

ISBN 974 - 562 - 338 -5

008527

I16638906

TEACHING BEHAVIORS OF PRATHOM SUKSA ONE TEACHERS
ACCORDING TO THE MORAL EDUCATION LESSON PLAN OF
THE ELEMENTARY CURRICULUM, B.E. 2521

Miss Phayow Palawat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ หนึ่ง ตามแผนการ
สอนจริยศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

โดย นางสาวพะเยาว์ ปาลวัฒน์

ภาควิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

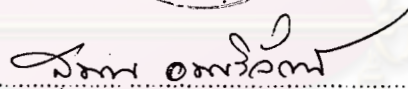

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุนนาค)

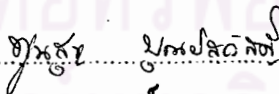

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

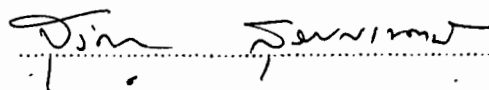
ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญสวัสดิ์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. สุวีณา สุวรรณเชตนิคม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ตามแผนการสอน จริยศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ชื่อนิสิต	นางสาวพะเยาว์ ปาลวัฒน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญสวัสดิ์
ภาควิชา	ประถมศึกษา
ปีการศึกษา	2525

ขอขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอน
ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามแผนการสอนจริยศึกษา ฉบับปรับปรุงแก้ไข ในโรงเรียน
ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูประกอบด้วยรายการพฤติกรรม 7
ประเภท คือ กิจกรรมที่ครูและนักเรียนกระทำร่วมกัน กิจกรรมที่ครูเป็นผู้ทำ
กิจกรรมที่นักเรียนทำตามลำพัง การเน้นกระบวนการกลุ่ม การควบคุมชั้นและบรรยากาศ
ในชั้นเรียน การใช้สื่อการสอนและพฤติกรรมของครูก่อนสิ้นสุดการสังเกตค่าความเที่ยง
ของการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจริยศึกษาคือ
0.84 และ 0.87

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับแผนการสอนจริยศึกษา ฉบับปรับ-
ปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูผู้สอนจริยศึกษาในชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอยะบะคาล จังหวัดลพบุรี

ในการสุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรแบบแยก
ประเภท ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก กลุ่มละ 5 คน รวมทั้งสิ้น
15 คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบ-
เทียบความแตกต่างโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis
of Variance)

ผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามแผนการสอนจริยศึกษา หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ครูปฏิบัติมากที่สุด คือ พฤติกรรมการสอนประเภทกิจกรรมที่ครูและนักเรียนกระทำร่วมกัน รองลงมา คือ กิจกรรมที่ครูให้นักเรียนทำตามลำพัง และกิจกรรมที่ครูเป็นผู้นำ ส่วนพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติน้อยที่สุด คือ กิจกรรมการเน้นกระบวนการกลุ่ม
2. พฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในการจัดกิจกรรมตามแผนการสอนจริยศึกษาไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05
3. ความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับแผนการสอนจริยศึกษา ฉบับปรับปรุงแก้ไข ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Teaching Behaviors of Prathom Suksa One Teachers
According To The Moral Education Lesson Plan of
The Elementary Curriculum, B.E. 2521.

Name Miss Phayow Palawat

Thesis Advisor Assistant Professor Poonsook Punyasvasti

Department Elementary Education

Academic Year 1982

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare teaching behaviors of Prathom suksa one teachers according to the revised copy of the Moral Education lesson plan in the large size schools, middle size schools and small size schools. The researchers had constructed the following instruments :

1. The teachers' teaching behaviors observing form which was composed of 7 categories : ... the teachers and students' cooperating activities; the activities which the teachers were the leaders; the student work - alone - activities; the emphasis of Group Dynamic process; the class controlling climate in the classroom. The use of teaching aids; and the teaching behaviors before the observation ended. The reliability coefficient of the observation on teachers' behaviors in organizing activities according to the moral education lesson plan were 0.84 and 0.87.

2. The questionnaire of teachers' opinions concerning the use of the revised copy of moral education lesson plan was used with the subjects who taught Moral Education in Prathom suksa one in the Chaibadan elementary schools under the auspices of Lopburi Office of Provincial Primary Education.

In sampling of the population, the reseacher had used the stratified random sampling technique by choosing 5 subjects from each

school size. The total number of the subjects was 15 persons. The obtained data were statistically analyzed by using the Mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and one-way analysis of variance.

Results

1. The teachers' teaching behaviors in Prathom sukka one according to the moral education lesson plan of the Elementary Curriculum, B.E. 2521 which the teachers performed the most were the teachers and students' cooperating activities, and the second were the student work - alone - activities and the activities which teachers were leaders. The behavior which the teachers performed the least was the activity which emphasized the Group Dynamic Process.
2. The teachers' teaching behaviors in the large size schools, middle size schools and small size schools were not significantly different at the level .05.
3. The opinions of Prathom sukka one teachers in the large size schools, middle size schools and small size schools concerning the revised copy of the moral education lesson plan were not significantly different at the .05 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้รับความกรุณาให้การแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างมาก จาก ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวีณา สุวรรณเชตนิคมได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งให้ข้อคิดอันเป็นประโยชน์ซึ่งช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสามท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 ท่านที่กรุณาช่วยตรวจและแก้ไขเพิ่มเติมแบบสังเกตและแบบสอบถาม คุณกิติชัย กระจ่างจันทร์ ที่ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คุณชูจิต เทพศิริ ที่เป็นผู้ช่วยในการตรวจสอบความเที่ยงในการสังเกต ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน ท่านอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ได้ให้โอกาสผู้เขียนเข้าไปสังเกตการสอน ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนๆและน้องๆที่ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ทุกท่าน ซึ่งถ้าปราศจากการร่วมมือช่วยเหลือจากท่านทั้งหลาย งานวิจัยของผู้เขียนจะสำเร็จลงไม่ได้เลย

อนึ่ง การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อและคุณแม่ ที่เห็นความสำคัญ เป็นกำลังใจ และสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมา

พะเยาว์ ปาลวัฒน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์	7
	สมมติฐานการวิจัย	7
	ขอบเขตการวิจัย	8
	ขอทดลองเบื้องต้น	8
	คำจำกัดความ	8
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	10
2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	11
	การพัฒนาจริยศึกษา	11
	วิธีการปลูกฝังจริยศึกษา	20
	การปลูกฝังจริยธรรมควบคู่การกระจำนียม	21
	การปลูกฝังจริยธรรมควบคู่เหตุผล	22
	การปลูกฝังจริยธรรมควบคู่การปรับพฤติกรรม	25
	การปลูกฝังจริยธรรมควบคู่การเรียนรู้ทางสังคม	23
	หลักการจกัจริยศึกษาของไทย	24
	การสอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา	25
	บทบาทของครูและคุณสมบัติของครูจริยศึกษา	29

พฤติกรรมการสอนของครู	32
การสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู	33
เครื่องมือสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน	34
3. วิธีดำเนินการวิจัย	41
ตัวอย่างประชากร	42
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	45
การหาความตรง ของการสังเกตพฤติกรรมการสอน	58
การหาความเที่ยงของการสังเกตพฤติกรรมการสอน	59
การรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
5. สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	122
ประวัติผู้เขียน	156

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. แสดงการคุ้มครองตัวอย่าง... .. 44

2. สถานภาพของตัวอย่างประชากร จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา
อายุราชการ ประสบการณ์การสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ประสบการณ์ที่เคยเข้ารับการอบรมหลักสูตรและการสอน
ประสบการณ์การอบรมการสอนจริยศึกษา และความสนใจเรื่อง
การสอนจริยศึกษา... .. 65

3. ค่าเฉลี่ยคะแนนของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและ
ขนาดเล็กที่แสดงพฤติกรรมกรรมการจัดกิจกรรมตามแผนการสอน
จริยศึกษา แยกตามประเภทของพฤติกรรม... .. 70

4. ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประเภท ก. กิจกรรมที่ครูและ
นักเรียนกระทำร่วมกัน... .. 72

5. ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประเภท ข. กิจกรรมที่ครูเป็นผู้
นำ... .. 74

6. ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประเภท ค. กิจกรรมที่ครูให้
นักเรียนทำตามลำพัง... .. 78

7. ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประเภท ง. การเน้นกระบวนการ
การกลุ่ม... .. 80

8. ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประเภท จ. การควบคุมชั้นและ
บรรยากาศในชั้นเรียน... .. 82

9. ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประเภท ฉ. การใช้สื่อการสอน 85

10. ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมประเภท ช. พฤติกรรมของครู
ก่อนสิ้นสุดการสังเกต... .. 88

